

Київський національний університет
будівництва і архітектури/
Kyiv National University
of Construction and Architecture
Кафедра/ Chair Політичних наук і права

017Шифр Спеціальності/ Specialty Code 017	Назва спеціальності, освітньої програми/ «Фізична культура та спорт», ОП «Фізичне виховання та спорт»	Освітній рівень / Бакалавр
--	---	-------------------------------

«Затверджую/ Approve»

Завідувач кафедри/ Head of Chair

 /Перегуда С. В./

Розробник си́лабуса/ Syllabus developer

 /Мартиненко Н. В./

СИЛАБУС / SYLLABUS

ПРАВознавство

(назва освітньої компоненти – the name of the educational component)

1) Статус освітньої компоненти / The status of the educational component: обов'язкова	
2) Контактні дані викладача / Teacher's contact information: доцентка кафедри «Політичних наук і права», доктор філософії в галузі публічного управління та адміністрування Мартиненко Наталія Василівна Контакти: (044)261-55-66; martynenko_nv@knuba.edu.ua https://www.knuba.edu.ua/faculties/fupp/kafedri/kafedra-politichnix-nauk-i-prava/vikladackij-sklad-8/martynenko-nataliya-vasylivna/	
3) Пререквізити / Prerequisites: на основі загальної середньої освіти	
4) Коротка анотація дисципліни / Discipline summary Вивчення студентами правознавства обумовлюється особливою соціальною роллю права в житті кожної окремої людини і суспільства в цілому. Засвоєння специфічної термінології, певного правового мінімуму, опанування комплексом знань з основних правових понять і категорій, теоретичних напрацювань з питань державотворення та функціонування системи права, дії механізму правового регулювання, базових законодавчих положень за такими галузями права, як конституційне, цивільне, сімейне, трудове, адміністративне, кримінальне, а також з основ судової системи та правоохоронної діяльності – неодмінна передумова майбутньої професійної діяльності фахівця в обставинах сучасного економічного життя. Дисципліна сприяє розширенню правничого світогляду студентів; формуванню у них фундаментальних цінностей, таких як права та свободи людини і громадянина, демократія, активна громадянська позиція й інші, що складають основу демократичної правової держави і громадянського суспільства в Україні.	
5) Структура курсу / Course structure:	
Загальна кількість кредитів ECTS	3
Сума годин / Total hours:	90
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:	Денна - 40 (1.33), Заочна 12 (0.4)
Лекції, годин	20 (заочна 6)
Практичні заняття, годин	20 (заочна 6)
Вид індивідуального завдання	Контрольна робота – 1
Самостійні робота здобувача, годин	50 (заочна 78)
Форма контролю / Final control form	Залік
6) Зміст курсу / Course content: Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)	

6) Зміст курсу / Course content:

Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекції:

Змістовий модуль I «Основи теорії держави і права»

Тема 1. Основи теорії держави (2 год.). Виникнення держави. Теорії походження держави. Поняття та ознаки держави. Функції держави. Форма держави. Механізм (апарат) держави. Громадянське суспільство та соціально-правова держава.

Тема 2. Основи теорії права (2 год.). Причини та умови виникнення права. Поняття права (сутність, принципи, функції). Джерела права. Система права. Правові відносини. Юридичні факти. Поняття реалізації норм права та її форми. Законність і правопорядок. Правова поведінка. Правопорушення. Юридична відповідальність: поняття, мета, ознаки та види. Підстави юридичної відповідальності.

Змістовий модуль II «Основи галузей права України»

Тема 3. Основи конституційного права України (4 год.). Поняття конституційного права України, його предмет та методи. Конституційно-правові норми та конституційно-правові інститути. Конституція як Основний закон суспільства та держави. Загальні засади конституційного ладу України. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Громадянство України як один з інститутів конституційного права. Безпосередня демократія в Україні. Конституційно-правовий статус іноземців, осіб без громадянства, внутрішньо переміщених осіб. Конституційні права, свободи та обов'язки громадян України, гарантії їх дотримання. Конституційно-правові основи організації та здійснення державної влади в Україні. Виборчі системи. Порядок проведення виборів. Верховна Рада України, порядок роботи, повноваження. Президент України. Статус та повноваження. Кабінет Міністрів України. Центральні та місцеві органи виконавчої влади. Місцеве самоврядування в Україні. Органи судової влади України. Конституційний Суд України.

Тема 4. Основи адміністративного права України (2 год.). Поняття, предмет, метод та система адміністративного права України. Норми та джерела адміністративного права. Адміністративно-правові відносини. Суб'єкти адміністративного права. Державна служба та державні службовці. Адміністративні правопорушення. Поняття складу адміністративного правопорушення. Адміністративна відповідальність та порядок її застосування.

Тема 5. Основи цивільного права України (2 год.). Цивільне право України: поняття і система. Загальна характеристика Цивільного кодексу України. Цивільні правовідносини: поняття, склад, види, підстави їх виникнення, зміни та припинення. Суб'єкти цивільних правовідносин. Об'єкти цивільних правовідносин. Право власності та інші речові права. Цивільно-правові договори. Захист цивільних прав та інтересів. Цивільно-правова відповідальність.

Тема 6. Основи сімейного права України (2 год.). Сімейне право як галузь права. Сім'я та шлюб за сімейним законодавством. Поняття сім'ї та шлюбу. Порядок укладення і припинення шлюбу, визнання шлюбу недійсним. Права та обов'язки подружжя. Шлюбний контракт. Особисті та майнові права та обов'язки подружжя. Права та обов'язки матері, батька і дитини. Права та обов'язки інших членів сім'ї та родичів. Влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Опіка та піклування над дітьми.

Тема 7. Основи трудового права України (2 год.). Трудове право України як галузь права. Трудові правовідносини. Трудовий договір: поняття, види, порядок укладення та припинення. Поняття і види робочого часу. Час відпочинку. Заробітна плата. Трудова дисципліна. Дисциплінарна відповідальність та порядок її застосування. Матеріальна

відповідальність працівників за шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації внаслідок порушення покладених на них обов'язків. Охорона праці. Праця жінок. Праця молоді. Праця осіб з інвалідністю. Трудові спори.

Тема 8. Основи господарського права України (2 год.). Загальна характеристика господарського права. Поняття та види господарської діяльності. Особливості господарських правовідносин. Поняття та види суб'єктів господарювання. Участь держави, органів державної влади, органів місцевого самоврядування в господарській діяльності. Ліцензування господарської діяльності. Підприємництво як вид господарської діяльності. Державна підтримка підприємництва. Утворення суб'єкта господарювання. Установчі документи. Підприємство як організаційна форма господарювання. Види та організаційні форми підприємств. Конкуренція у сфері господарювання. Обмеження монополізму та захист суб'єктів господарювання і споживачів від недобросовісної конкуренції. Припинення господарської діяльності. Правове регулювання банкрутства.

Тема 9. Основи права соціального забезпечення (2 год.). Поняття, предмет, метод, принципи, система права соціального забезпечення. Джерела права соціального забезпечення. Міжнародні норми у сфері соціального захисту населення. Види та класифікація правовідносин у сфері соціального забезпечення. Суб'єкти права соціального забезпечення. Законодавство України про соціальне страхування. Структура системи пенсійного забезпечення в Україні. Солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Накопичувальна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Система недержавного пенсійного забезпечення. Суб'єкти системи пенсійного забезпечення в Україні. Законодавство про пенсійне забезпечення в Україні. Портал електронних послуг Пенсійного фонду України: дані страхувальника з Єдиного реєстру страхувальників, дані з реєстру застрахованих осіб, електронна пенсійна справа, пенсійний калькулятор.

Практичні заняття:

Змістовий модуль I «Основи теорії держави і права»

Практичне заняття 1. Основи теорії держави (2 год.). Практичне заняття 2. Основи теорії права (2 год.).

Змістовий модуль II «Основи галузей права України»

Практичне заняття 3. Основи конституційного права України (4 год.). Практичне заняття 4. Основи адміністративного права України (2 год.). Практичне заняття 5. Основи цивільного права України (2 год.). Практичне заняття 6. Сімейне право України (2 год.). Практичне заняття 7. Основи трудового права України (2 год.). Практичне заняття 8. Господарське право України (2 год.). Практичне заняття 9. Основи права соціального забезпечення (2 год.).

Індивідуальне завдання / Individual task:

(тематика, зміст/ theme, content)

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми.

Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у науково-практичній конференції з публікацією тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Тематика індивідуальних завдань для студентів денної та контрольних робіт для студентів заочної форми навчання:

1. Верховна Рада України – вищий орган законодавчої влади.
2. Інститут Президента в Україні.
3. Кабінет Міністрів України – вищий орган виконавчої влади.
4. Судова система України: суди загальної юрисдикції.
5. Судова система України: суди спеціальної юрисдикції.
6. Конституційний Суд України як орган конституційної юрисдикції.
7. Інститут омбудсмана в Україні і світі.
8. Місцеве самоврядування в Україні.
9. Органи прокуратури України.
10. Управління державною службою.
11. Служба безпеки України.
12. Міністерство молоді та спорту України.
13. Державна податкова служба України.
14. Нотаріат України.
15. Адвокатура України.
16. Інститут громадянства в Україні.
17. Конституційно-правовий статус іноземців, осіб без громадянства, внутрішньо переміщених осіб.
18. Інститут виборів в Україні.
19. Безпосередня демократія в Україні
20. Кримінальні правопорушення проти довкілля.
21. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.
22. Правовий режим воєнного стану.
23. Пенсійне забезпечення в Україні

7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни/ Link to the page of the electronic educational and methodological complex of the discipline: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=1320>